

№ 49

EPPIE DAMARAN

EPHIL DANAEAN 49

INHOUD: UITSLAGEN BOODSWEDSTREJDEN NISB.

p. bakelaar/a.c. bakker

E.P. GEBOREN OP CVO-ZOLDER 1-9-'59

penningm.: c. vinke

ZELVENHUIZEN, OESTERVISSERS, ZEIGRAS
EENDENKOOIEN.

burgwal 22

GEVLEUGELDE ADVERTENTIES.

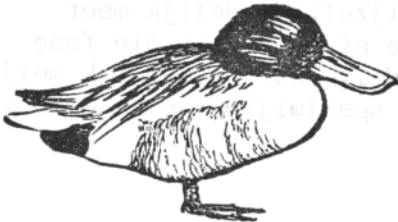
bankrek. 4699.06200

VERKOOPACTE UIT 1772.

giro 4254985

HET EILANDPAPPERS OF BLINDEJACHT.

DANKBRIEFEN DOOR P. BAKELAAR.

WIJ GERRET VOYK EN JAN PRUYP, SCHILDEREN VAN TEXEL, OIRCONDE...

etc. etc.....Dit perceel zal moeten gedogen dat den eigenaar van de Vogelkooij hierbij gelegen, over deese landen heeft en gebruikt een vrije reijding, loop en dreef van en na de gemelde kooij; ook zal den koper aan deese hujsmanswooning niet vermoogen te timmeren of repareren of aldaar te kloppen schreeuwen of ander geraas te maken waarvoor de voogels gestoort mogen worden; ook geene pannekoeken te bakken, of stinkend goed in het vuur te leggen of te branden als alleen wanneer de wind van de kooij afwaaijt, eger zal hetselve in de maanden van maart, april, mei en juni gepermittteert zija.

Dit werd op 1 Julij 1772 beschreven. Zie bl. 18 en 19 voor: UITSLAGEN VAN HET REGISTREER VAN DE RECHTEN EN VERBANDEN VAN HET EILANDPAPPERS IN 't RIJKS ARCHIEF DEPOT IN NOORD HOLLAND TE HAARLEM.

Om dit thema werd EPHIL DANAEAN 49 samengesteld. Op de eerste plaats dank aan degene die de "oorkonde" voor dit doel ter beschikking stelde. "Schilderechtig van hetzelfde fatsoen. gebouwd door oestervissers" Voorden van J.A. VAN DER VLIET bij de tekening van ZELVENHUIZEN door F. BOLLEMA. Bladzijden 16* en 17.

Geduldig zoeken in het archief van de T.N. ST. leverde een aantal interessante gegevens op. Ook de vraag wanneer nu eigenlijk het zilveren jubileum moet (mag) gaan vieren... De hamvraag daarbij lijkt: tellen "slaapjaren" ook mee ????

ANTWOORDEN OP GAVEN BLADZIJDE 22:

- 1) 1. kg2 (er dreigt h4+), de3:
 - 2. h4+, kh4: (leidt tot mat in 2 zetten, maar na kf4 wint wit met lh6+ de dame)
 - 3. Dh1+ en zwart gaf op.
- 2) 1. Ld5:, Ld5: 2. Dh4, h6
 - 3. Dh6:, Pf6 4. Tf6: en zwart gaf op.

(* ONDER DANKZEGGING AAN FA.SCHOONDERBEEK.)

Damclub Texel in de bondscompetitie

Damlust - Texel 9 - 7

Een bijzonder ongelukkige nederlaag. Texel met 7 man. J. Hooyberg, J. Trap en C. Vinke deden het prima. J. van Heerwaarden zorgde via de sterke J. Zijp voor het zevende punt. Er had bij mijzelf duidelijk meer in gezeten. In een voordelige stand sloeg ik remise af, omdat in die fase van de wedstrijd één punt te weinig leek. Later had ik daar natuurlijk spijt van. Frans raakte duidelijk uit zijn ritme door de speelwijze van de blindzijnde J. van Straalen.

Texel - SNA 6-10

Het zag er aanvankelijk redelijk goed uit. J. Trap stond weliswaar een stuk achter, maar Gerard van Es had via een fraaie slagzet en een beetje geluk de score geopend, gevolgd door mijzelf. J. Hooyberg hield zijn partij keurig in evenwicht tegen de sterke Suyck. Dat gebeurde ook met Cees Vinke. Frans Kuiper was de dupe geworden van een damzet. In de stand 6 - 6 moesten J. van Heerwaarden en M. Vittali de kastanjes uit het vuur halen. Beiden branden hun vingers en bleven met een nul zitten.

Het Probleem - Texel 13-3

Dit was een blamage van de bovenste plank. Een uitzondering wil ik maken voor W. Bakker en J. Trap. J. Hooyberg speelde een goede partij, resulterende in een royale remise. Hij had via een lichte slagzet zijn partij in winst kunnen omzetten, en de nederlaag van de club een iets dragelijker aanzien kunnen geven. Van de weeromstuit liet hij zijn brood ook nog in Hoorn achter. En in Den Helder waren we één minuut te laat voor de boot van half zeven. M. Vittali speelde een boeiende partij, althans uit theoretisch oogpunt. In de andere partijen was het geluk niet aan onze zijde.

HDC - Texel 9-7

Het was in Den Helder een spannende aangelegenheid, althans zolang de stand 5 - 5 was. J. Hooyberg en P. v.d. Berg kwamen een grootmeesterremise overeen. Vervolgens bracht ik Texel op voorsprong door een vrij snelle zege op A. Bremer. J. Bezemer trok de stand weer gelijk door een zege op W. Bakker. Wijnand was in deze partij te "links" georiënteerd, zijn rechtervleugel werd te zwak en voor Bezemer was toen het pad geëffend. J. van Heerwaarden ging ook ten onder aan een zwakte op zijn rechtervleugel, alle valstrikken ten spijt. M. Vittali en C. Leibbrand hielden elkaar lang in evenwicht. In het eindspel kreeg Vittali via sterk spel eindelijk de broodnodige punten. Vorig jaar topscorer en nu alleen maar nullen dat zou toch te gek zijn. En nu door gaan! Stand inmiddels 5 - 5. J. Trap staat redelijk, Frans Kuiper begint in moeilijkheden te raken, maar bij Cees Vinke ziet het er gezond uit. Frans helpt mee aan zijn eigen ondergang, J. Trap ziet zijn stand vastlopen en moet offeren. Het helpt niet meer. Stand 9 - 5 en dus verloren. Cees Vinke besluit zijn goede partij met verdiende winst. Tegen EDC en Vios moet alles uit de kast.

De stand in de bondscampetitie is nu:

	gesp.	pnt.
1. Het Probleem	4	8
2. EDC	4	6
3. SNA	5	5
4. HDC	5	5
5. Damlust	3	4
6. Vios	3	0
7. Texel	4	0

De wedstrijd Vios - Damlust met een voorlopige stand van 7 - 7 is niet in deze stand opgenomen.

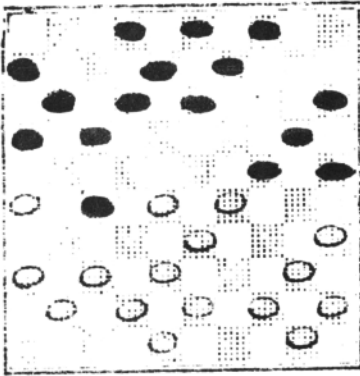
Uit de wedstrijd Het Probleem - Texel
gespeeld op 31 oktober 1981.

M. Vittali wit
J. Ramdien zwart

De onderstaande partij is een goed voorbeeld van de problemen, welke zich bij een hekstelling kunnen voordoen.

Het commentaar is geenszins volledig en van bescheiden gehalte. De witspeler was niet voldoende op de hoogte van de hekstellingstheorie en had het zo-doende extra moeilijk. De zwartspeler heeft de partij over het algemeen prima behandeld. Een leerzame partij.

1. 32-28 19-23
2. 28x19 14x23
3. 37-32 10-14
4. 41-37 14-19 beter is 16-21
5. 33-28 17-22 nu niet 5-10 wegens 28-22 en 34-29 en dam op 5
6. 28x17 11x22
7. 39-33 5-10 de voorkeur heeft 7. 46-41
8. 46-41 12-17
9. 34-29 23x34 beter is 9. 32-28 of 44-39
10. 40x29 7-12
11. 31-26 10-14
12. 44-40 20-25! Nog steeds kan wit door 32-28 bezit nemen van het centrum. Zwart treft voorbereidingen voor het innemen van een zeer gezonde hekstelling (geen schijven op de lange lijn).
13. 36-31 14-20 Beter is, lijkt mij, 13. 37-31 en daarna 31-27 met terugruil. Dan is er veel sterker verweer mogelijk tegen de a.s. hekstelling.
14. 41-36 1-7
15. 49-44? 19-24 15. 49-44 is een ernstige verzwakking. Bij een hekstellingsformatie moeten de schijven op 47 en 49 zolang mogelijk blijven staan.
16. 47-41 7-11 16. Hier doet wit , nog niet wetende van de toekomstige gevaren, er nog een schepje nadeel boven op.
17. 32-28 22-27! Wit staat slecht. Hier was 32-28 de aangewezen zet.
18. 31x22 18x27 zie diagram (z.o.z.)

- Zwart gaat nu heel duidelijk de zwakte van de witte stand aan de kaak stellen. Er dreigt nu
- 27-31 36x27 17-21 26x17
17x34 40x29 +1
19. 37-32 13-18 m.i. verdient 37-31 de voorkeur
20. 32x21 16x2
21. 44-39 17-22 ruimt de sterkste schijf van wit op
22. 28x17 11x22
23. 50-44 9-13
24. 41-37 Wat anders? 42-37 22-28
40-34 22-27 24-30 19-23
39-34 22-27 25-30 20x47
13-19
18x47

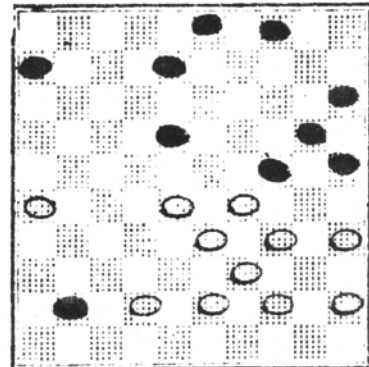
27-31 Ogenschijnlijk laat zwart zijn voordeel hier enigzins schieten

25. 36-27 22x31
26. 37-32 31-36 Na 38-32 neemt zwart dam, wit ook, doch na wederzijds afvangen van de dam heeft wit 2 stukken achterstand
27. 42-37 2-7
28. 32-28? 18-22! ruilen is ook niet alles, toch moet 37-31 haast wel
29. 28x17 12x21
30. 26x17 7-12 vrijwel de hele witte lange vleugel is hiermee verdwenen
31. 38-32 29-23 en 23-19 en na 21-26 48-42
12x21
32. 48-42 is nu niet effectief meer
13-18!
33. 32-28 21-26
34. 40-34 26-31? zwart moet nog even wachten
35. 37x26 36-41 onverwacht de kans om het onheil te keren (zie diagram)
36. 42-37? 41x23 34-30 25x32 33-29 38x46
37. 34-30 en zonder zwarts zet af te wachten opgegeven

AMOUREUSE

Fraaie historie ende al waer mach ick u tellen, hoart naer. In 't dorpske Hondschoten, daer is 't geschied;
Daer woonde, gansch verscholen, tussen het riet den schoonen maagd Floryn. De twee adelborsten, Harmke en Antonius, nu waren seer amoureuus, een vryage met Floryntje was hunner beider liefdesleus.

Maer, seker en gewis, met s'n drieën in het riet det gaet nou eenmaal niet. D'n grooten questie: wie heeft het eerste recht werd op geheel eigen wyze beslecht: 't geschiedde middels een grootsch damgevecht, dat hadde plaats gedurende het avondlyck uur en was van ongekenden langen duur. Het was wild, woest en wonderbaar; een schoone zet hier, een schoone zet daer.

Bylo! de spanning was te snyden. Eh, wat vraaght ge? Hoe 't afliep? Ayme, die vraag wil ik myden: 't was reeds na enkele zetten dat ick sliep. Maer één ding is me wel bekend: Florynke heeft den winnaar grandioos verwend. **MORAAL** Dammen is een edel spel, zoals ge siet. Het sorgt er zelfs voor dat ge wonder-schoon geniet, oock al is 't wat lastig, dat stekelige riet....

Graaf Gelre

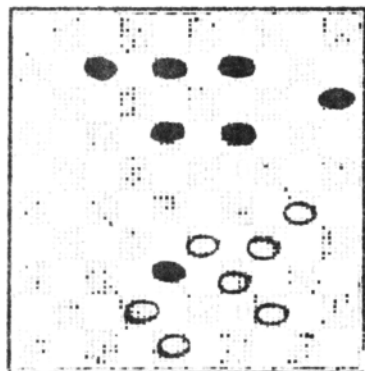
Scoretabel bondswedstrijden 1981/82

	Damlust	SNA	Probleem	HDC	EDC	Vios
P. Bakelaar	0	2	0	2		
J. Hooijberg	2	1	1	1		
J. van Heerwaarden	1	0	0	0		
W. Bakker			1	0		
J. Trap	2	0	1	0		
M. Vittali	0	0	0	2		
C. Vinke	2	1	0	2		
F. Kuiper	0	0	0	0		
R. Brouwer						
G. van Es		2				
n.o.	0					
	—	—	—	—		
	7	6	3	7		

De stand in de onderlinge competitie bijgewerkt tot en met 10 november 1981 zag er toen zo uit:

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.	%
1. P. Bakelaar	4	3	1	0	7	87,50
2/3 J. Hooijberg	5	2	3	0	7	70
R. Brouwer	5	3	1	1	7	70
4. J.v.Heerwaarden	7	3	1	3	7	50
5. W. Bakker	2	1	0	1	2	50
6. F. Kuiper	9	2	4	3	8	44,44
7. A. Brouwer	2	0	1	1	1	25
8. B.v.Leeuwen	4	0	1	3	1	12,50
9. C. Vinke	2	0	0	2	0	0

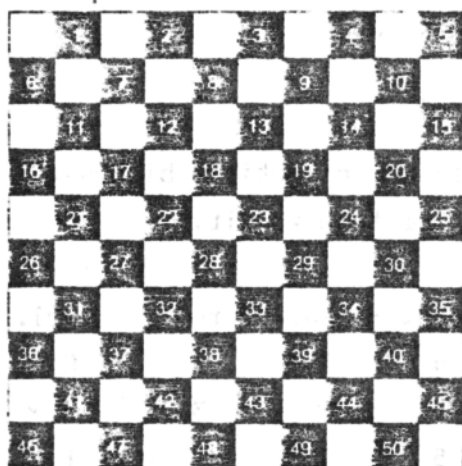
Harm Wiersma heeft in 1977 een boekje uitgegeven DAMMINIATUREN genaamd. 1001 van deze miniatures staan er in vermeld. Een massa uitstekende standjes. Als no. 653 kwam ik tegen een compositie op naam van S. van Heerwaarden. In 1934 heeft ons gerenommeerde clublid van weleer de volgende stand in de publiciteit gebracht.

oplossing:

1.	44-40	38x47
2.	30-25	47x24
3.	48-42	24x47
4.	25-20	15x24
5.	39-33	47x29
6.	34x1	enz.

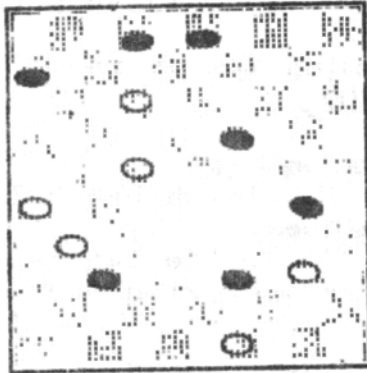
Om de verschillende standen te kunnen naspelen hier nog even de nummering van de velden.

Nog enkele van de fraaie miniatures uit het boekje van Harm Wiersma.

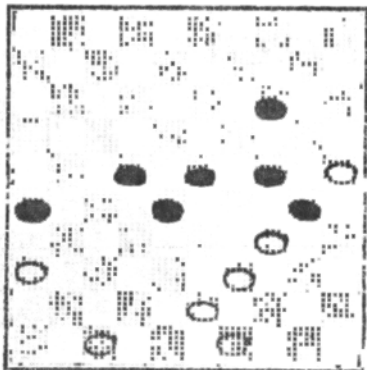
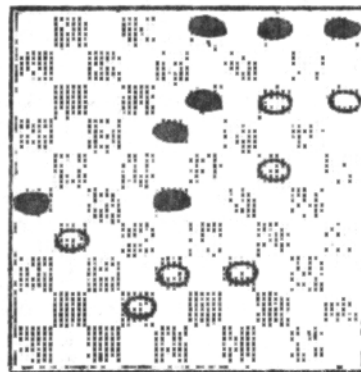

1.	13-8	19x30
2.	8-3	28-32
3.	3-14	32-38
4.	14-25	30-35
5.	40-34	38-42
6.	25-20	

- 1. 22-17 37x48
- 2. 26-21 48x26
- 3. 49-44 39x50
- 4. 21-16 50x11
- 5. 16x7 2x11
- 6. 40-35 26x8
- 7. 35x2

- 1. 14-9 26x48
 - 2. 38-32 32x14
- uit! zeer fraai

- 1. 39-33 30x48
- 2. 47-41 28x39
- 3. 41-37 48x31
- 4. 36x9 26-31
- 5. 9-4 31-37
- 6. 4-36 37-42
- 7. 49-43 39x48
- 8. 36-47

ZEVENHUIZEN...GEBOUWD DOOR OESTERVISSERS.

Zo'n dertig jaar geleden tekende FRANS BOERS Zevenhuizen. Zijn Texelse pentekeningen zijn gebundeld en uitgegeven door SCHOONDERBEEK te LAREN.

J.A.VAN DER VLIS schreef er bondige teksten bij. Hij verwerkte er aardige historische bijzonderheden in.

De uitgever was zo vriendelijk om toestemming tot overname van genoemde tekening te verlenen. (pag.15)

OESTERVISSERIJ.

In de 18e eeuw was de oestervisserij voor Texel van behoorlijke betekenis. Er namen wel zo'n 60 kagen aan deel.

De geraapte oesters werden naar de NOORDERWAARD (de latere polder HET NOORDEN) vervoerd, waar iedere visser zijn door takken afgebakende bedden had.

In de FRANSE TIJD stagneerde de afzet aan het verarmde Amsterdam. De douaniers belemmerden de vissers in hun beroep omdat ze van smokkelarij werden verdacht.

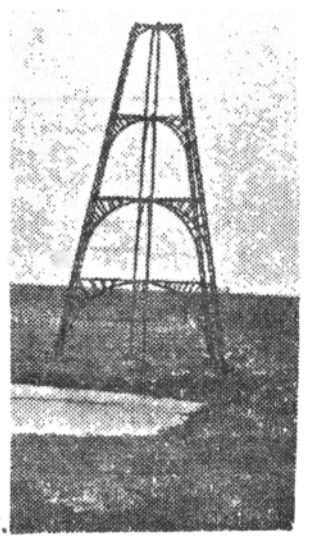
Tussen 1835 en 1845 was er een opleving. In 1843 vroeg men om de aanleg van een speciale haven voor oestervissers, benoorden Nieuwe Schild. (zie kaartje)

Een laag gelegen terrein-waarschijnlijk ooit een "waal"-dat daarvoor geschikt leek, werd met een wierdijk omringd. Na 1850 liepen de vangsten terug en de vissers konden het havengeld niet meer opbrengen. In 1852 was er al geen geld meer om de haven op diepte te houden.

Na een korte opleving was het rond 1880 met het oesterbedrijf grotendeels gedaan. De zeer strenge winter van 1890 bracht de genadeslag toe. Al het oesterzaad was doodgevroren.

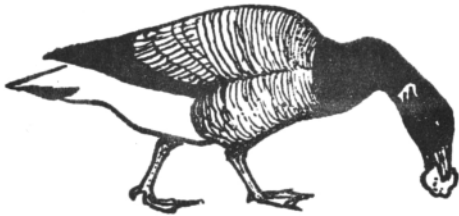
Sedert 1846 legden de oestervissers zich meer toe op het maaien en drogen van wier of zeegras. Omstreeks 1880 liep ook dat terug, de houtwol begon het wier als verpakkingsmateriaal te verdringen. Enkele wierschuren herinneren nog aan dit bedrijf; in de dertiger jaren-midden in de crisistijd-kwam er een einde aan.

Oosterend bezat eens een haven

T.C. 11 dec. '54.

In Oudeschild moeten ze de oren wel gespist hebben, toen B. en W. in Oct. 1888 een adres ontvingen van enige ingezetenen van Oosterend om aldaar een haven te maken en niet die van Oudeschild te verzeroten....

9.

Het einde kwam door een ziekte in het "zeegras" (GEEN echt wier, maar een hogere plant) die in het gehele verspreidingsgebied optrad. Heel lang hebben sommigen gemeend dat het verdwijnen van het zeegras het gevolg was van de aanleg van de afsluitdijk.

Vóór deze ramp was de ROTGANS in NW.Europa een talrijke wintergast. Op het Balgzand en bij Wieringen zag het er zwart van. De jacht met geweer en slagnet leverde een aardige bijverdienste want ervaren jagers hadden er per seizoen soms een buit van meer dan 1000 vogels.

De rotganzen speelden op Wieringen zo'n grote rol, dat ze de eer te beurt vielen in het gemeentewapen te worden afgebeeld. Het voornaamste voedsel in de winter was voor de vegetarische rotgans het zeegras. Geen wonder dat het rotganzenbestand sterk terugliep, mogelijk tot 10% van het oorspronkelijke aantal. Tegenwoordig voeren ze zich eerst met het kleine zeegras (een andere soort dus), vervolgens met darmwier en zeesla. Tenslotte fourageren ze in het voorjaar op de schorren. Soms verschijnen ze zelfs binnendijs.

Het is niet ondenkbaar dat deze "surrogaatvoeding" oorzaak is van het latere wegtrekken in het voorjaar, omdat hun conditie een eerder vertrek niet toeliet.

Het wapen van Wieringen

Gek eigenlijk dat de zeegrasvegetatie zich van die ziekte nooit heeft kunnen herstellen. Het is wel een duidelijk voorbeeld dat vogels die zo gespecialiseerd zijn in hun voedsel, behoorlijk kwetsbaar zijn.

MAAR.....na zo'n halve eeuw hebben de rotganzen zich toch weten aan te passen. Het Texelse gras van pas ingezaaide weiden smaakt ze goed en hetzelfde kan wel gezegd worden van jonge graansprietjes. Bij DIJKSMANSHUIZEN en in de EENDRACHTPOLDER hebben ze dat kunnen merken...

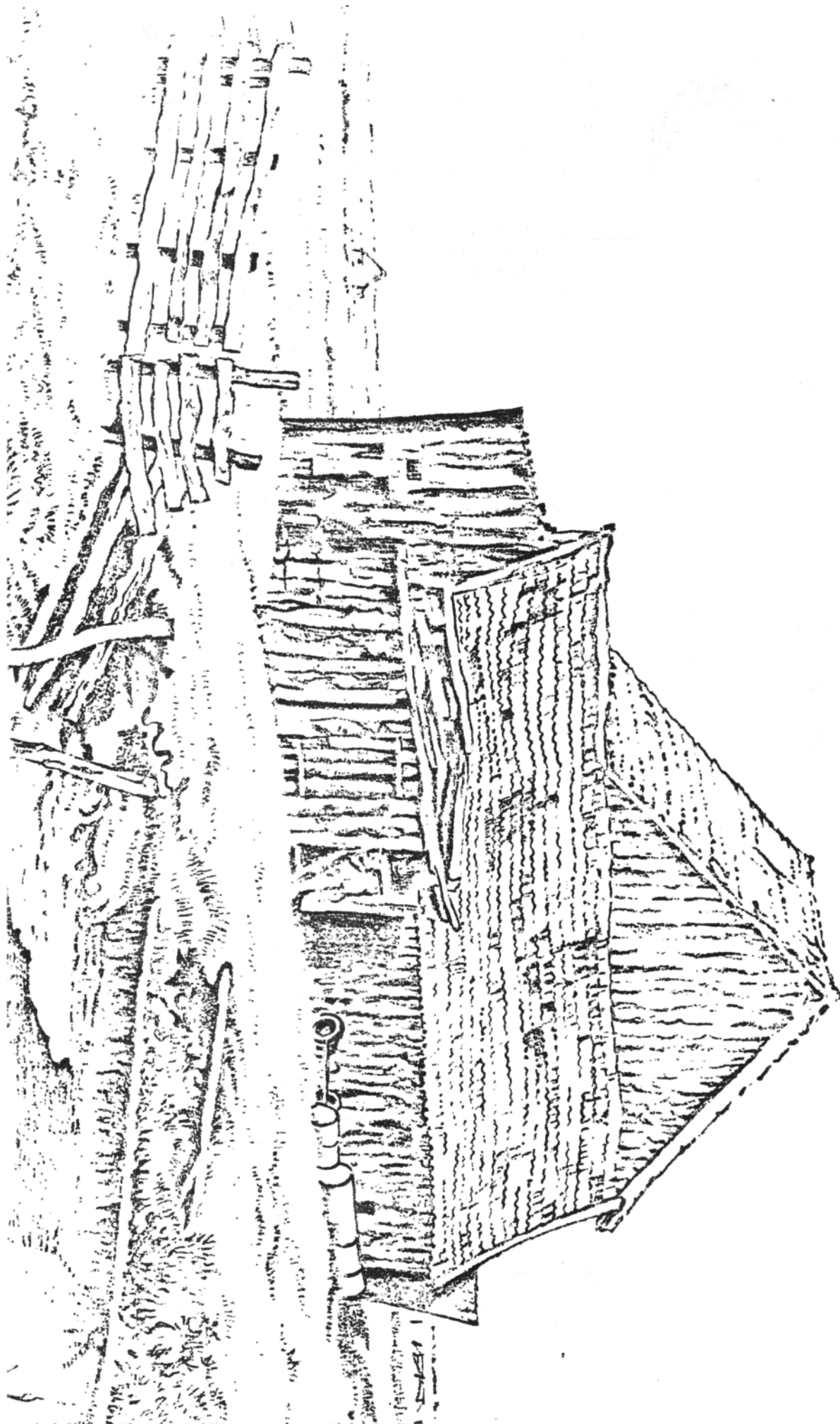
Of de SMIENTEN óók zo gespecialiseerd zijn, dat er sprake is geweest van achteruitgang, weet ik niet. Smienten waren gewend om veel zeegras te eten.

De smient is een wintergast en doortrekker in groot aantal. In de eendekooien nabij de Waddenzee is de smient na de wilde eend wel de meest gevangen soort.

WIERSCHUUR BIJ NIEUWESCHILD (?)

N.KOORN-KIKKERT legde middels deze tekening (bl.¹⁰) nog iets vast van het oude wierbedrijf. De schuur is al enige jaren geleden afgebroken. M.C.STOEPKER was zo bereidwillig om deze tekening voor het laten fotocopieëren in bruikleen af te staan. Voor de "off-set" weer een fotocopie van deze fotocopie... Hopelijk blijft er voldoende van de schuur over!

10.

BONDSWEDSTRIJDEN2e klasse A

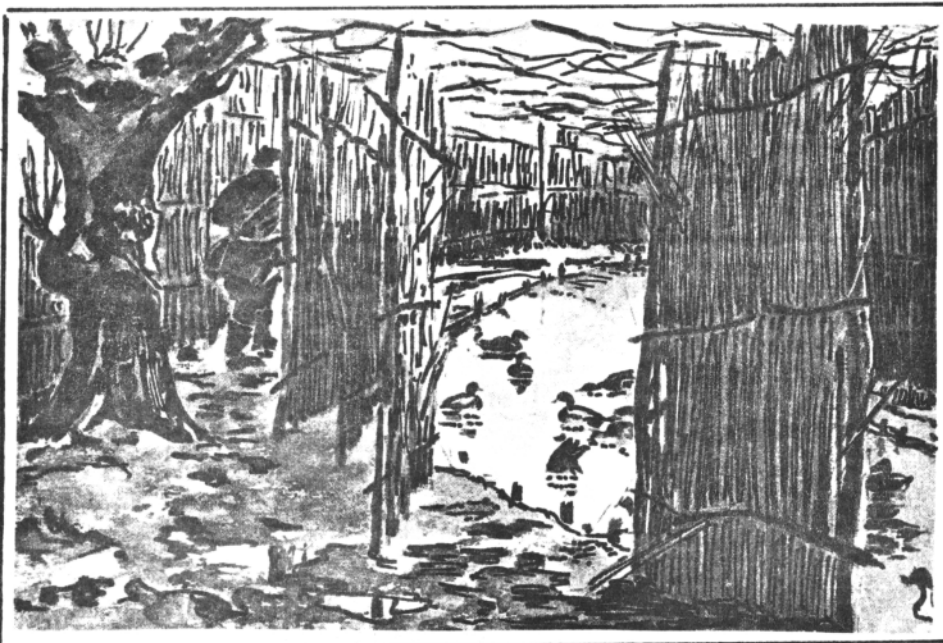
Oppositie	- N.S.C.	3-5
Schaakmat	- Aartswoud	$\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$
En Passant	- O-0-0	5-3
Wieringermeer-	Magnus	3-5

Magnus	- Oppositie	3 $\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$
O-0-0	- Wieringermeer	6-2
Aartswoud	- En Passant	6 $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$
N.S.C.	- Schaakmat	5-3

Oppositie	- Schaakmat	5 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$
En Passant	- N.S.C.	4 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$
Wieringermeer-	Aartswoud	1-6 vl.
Magnus	- O-0-0	2 $\frac{1}{2}$ -5 $\frac{1}{2}$

4A:

W'meer 2	- Strandl.	2 $\frac{1}{2}$ -5 $\frac{1}{2}$
N.S.C.5	- E.P.2	5-3
W.huizen	- Attaqueer	7-1
Anna-Paul.	- Magnus 2	4 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$

*Vangpijp met
rietschermen.*

→ MEVROUW L. LICHT-LANKELMA, Schilderweg 180 werkte mee aan de knipkunstkalender 1982 van "De Macht van het Kleine". Zij was zo welwillend om toestemming te geven die bijdrage in E.D.49 af te drukken. → *Zie bl. 21!*
Er is kans dat E.D.50 in het teken van de knipkunst zal staan.

'De Macht van het Kleine'

Het Fonds voor Epilepsiebestrijding 'De Macht van het Kleine' stelt geldmiddelen beschikbaar aan de instellingen en personen die op dit terrein werkzaam zijn. Daarbij noemen wij in de eerste plaats het Instituut voor Epilepsiebestrijding 'Meer en Bosch' - 'De Cruquishoeve' te Heemstede/Vijfhuizen, met twee epilepsiecentra en acht poliklinieken en bureaus voor maatschappelijke dienstverlening in verschillende delen van Nederland.

Bestellen kalender 1983

Als U ~~ook~~ de knipkunstkalender voor 1983 wilt ontvangen, kunt U het beste f 6,50 overmaken op giro 34781 t.n.v. 'De Macht van het Kleine' in Heemstede met vermelding 'Kalender 1983'. Deze wordt U dan per omgaande franco toegezonden.

EENDENKOOIEN.Wat is een eendenkooi?

Een plas, omringd door riet, lage struiken en opgaand geboomte. Om de kooiker geheel onzichtbaar te maken, ook nog een hoog rietscherm eromheen. Het moet een rustig gebied zijn. En stil. Daarom heeft de kooi "afpalingsrecht". Binnen een straal van bijv. 1130 meter mag er geen lawaai worden gemaakt.

Welke eenden worden er gevangen?

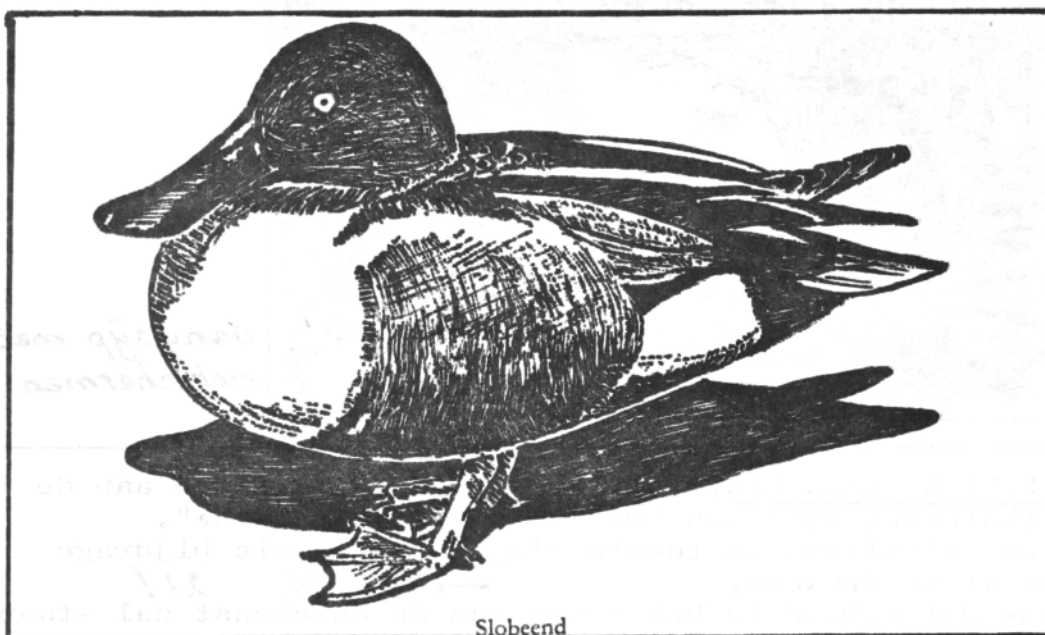
Vooral de wilde eend, maar ook de pijlstaart, zomertaling, slobeend en smient.

Er zijn landkooien, rivierkooien en zeekooien.

Landkooien (in Friesl., N.H., Z.H. en Utr.) zijn hoofdzakelijk zomerkooien. In de winter, als de sloten, meren en plassen dichtvriezen, verdwijnen daar immers de eenden.

Zeekooien zijn er nooit zoveel geweest. Deze kooien (langs de Gron., Friese en Zeeuwse kust en op de waddeneil.) zijn aangewezen op de trekkende eenden. (uit Finl., Zweden, Rusl.)

Vanaf eind juni trekken de eenden overdag al naar de rust van de kooiplassen. 's Nachts zoeken ze in de soms wijde omgeving naar voedsel.

Slobeend

STALENDEN.

Eenden, die elk jaar na een poosje te zijn weggegaan, weer terugkeren, vormen "de stal" van de kooiker. Verder zijn er een aantal geleewikte eenden, die dus niet kunnen vliegen; dat zijn de lokeenden. De lokeenden leven grotendeels van verstrekt voer. Een deel van de staleenden broedt ook in het kooigebied, al of niet in geplaatste korven.

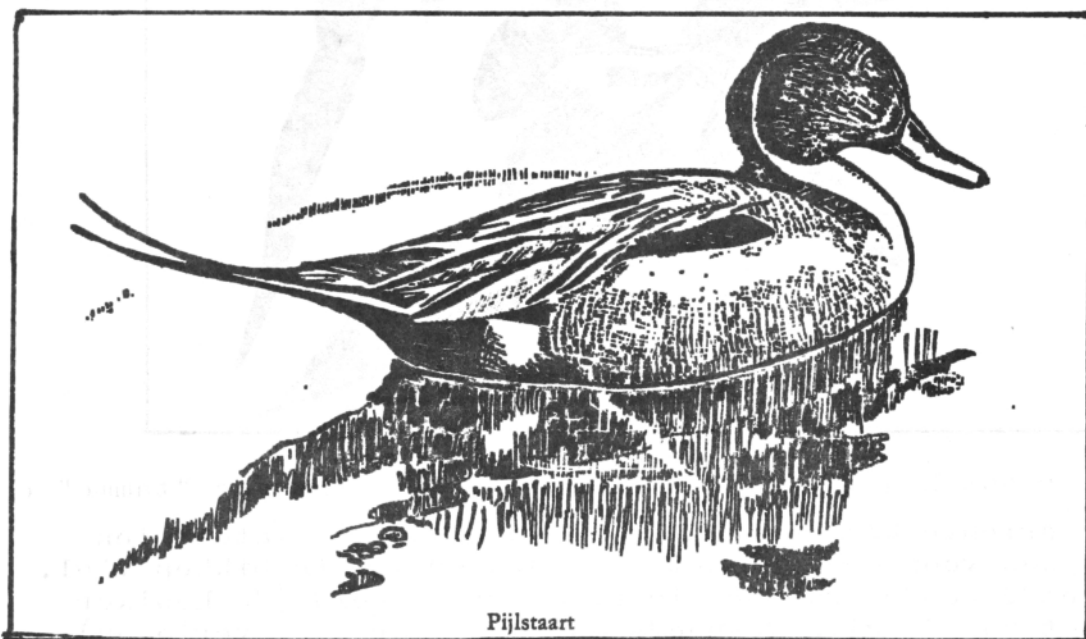
Als in Zweden, Finland, Rusland de wateren bevrozen, trekken de eenden aldaar zuidwaarts. 13.

De kooiker hier zorgt zo nodig hier voor open water. Tegen het einde van de nacht, als de eenden (zowel staleenden als de bij hen in de buurt vertoevende trekeenden) gefourageerd hebben, trekken ze naar hun rustplaatsen. De staleenden "nemen a.h.w. de trekeenden mee" naar de kooiplas.

Die trekeenden vormen de prooi voor de kooiker. De staleenden gaan ergens rustig zitten, echter niet in of bij de vangpijpen. (te vergelijken met een doodlopende sloot)

Net die vangpijpen hebben ze ooit slechte ervaringen gehad. Wel zijn ze toen op het nippertje ontsnapt, maar sindsdien zijn ze vangschuw. Ze kennen "het kunstje", ze zijn wat men pleegt te noemen "afgekoooid".

Al of niet met een rokende turf (eenden kunnen wel ruiken) gaat de kooiker ongezien naar één van de vangpijpen. Welke, dat hangt van de windrichting af. Opvliegen doen eenden altijd tegen de wind in.

Pijlstaart

SNIPverkouden? DROGISTERIJ VAN DER SLIKK.
SCHOORL : het adres voor geluidsjagers.
De rode haan KAN kraaien... ASSURANTIEKANTOOR DE BOLR.
LEIJDEKKERS voor spieders en speurders.
Auf Flügeln des Gesanges. MUZIEKHANDEL KOR.

BOUW-EN INFORMATIECENTRUM RAB heeft geen lokvogels nodig.
HET OPEN BOEK... waar de spotvogels fluiten.
GARAGE GRISNIGT : een auto als schuilhut.
Staleenden en "vreemden" samen in de CENTRA-kooi.
Vóór het nestelen toch eerst het grondwerk van FA. TATENHOVE.

Kies eieren voor uw geld bij ZUIVELHANDEL BOON.
RAN'S VLEESHOUWERIJ: eendebout prima... biefstuk beter!
Winterkleed KAN tegelijk prachtkleed zijn. NOERBELK PARKSTRAAT.
Vederlicht die shuttles van de SPORTSHOP.
De vogel is gevlogen..... zit bij de KOFFIESHOP.

Koperwieken, zilverplevieren, goudvinken ? Juist... TROMP.
Laat de vogel niet over het net vliegen. MAAS 4=6.
VELTRAMP: wat dacht U van een verkwikkend bad?
De service van de RABOBANK gaat ver... hóél ver.
WATERSPORTCENTRUM DUILER weet van wanten.

Brandganzen

Net voor dat hij in het water strooit, lukt hij de "tanne" eenden. Het afgerichte kooikershondje heeft zich even laten zien en dat was voor de stal het sein dat er wat te pikken viel. De vreemde eenden zwommen in nieuwsgierigheid (de kooiker laat het hondje zich desnoods nog een paar keer vertonen), door de aanwezigheid van voor 'N het geruststellende gedrag van de ingeburgerde eenden, langzaam de gewantrouwde vangpijp in, verder en verder.

Dan laat de kooiker zich plotseling zien. D.w.z. aan de eenden in de pijp. Die van de plas zien niets. De vreemde eenden schrikken, vluchten en vliegen op, nog verder de vangpijp in. De tanne eenden eten rustig door.... Maar de vangpijp is van boven met gaas afgesloten. Aan het eind is een vangkorf. De eenden gaan daar letterlijk "de pijp uit"...

RINGEN.

Er zijn kooien, zoals de KORVERSKOOT bij de Koog, waar men de gevangen vogels alleen maar van een ring voorziet en daarna weer loslaat. Dat is voor wetenschappelijk onderzoek. Om de zaak ijsvrij te houden wordt er bij vriezend weer minder koud water uit de bodem opgepompt. Vroeger moest er wel in het ijs gehakt worden en dat moest dan 'snachts gebeuren.....

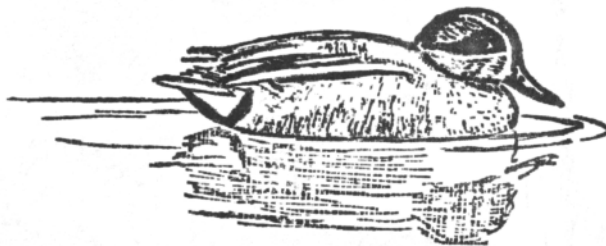
Er zijn in Nederland nog 118 kooien waarvan 63 particulier. Vangst van 40 à 50.000 eenden, waarvan dus maar een deel bij de poelier terecht komt. Er zijn maar een stuk of wat kooien, waar het vangen een broodwinning betekent. Een schrale broodwinning waarschijnlijk. De eendekooien zijn niet of nauwelijks meer rendabel.

Strijk eens neer bij GRAAF'S VIERF-EK BELANGCENTRUM.
 ZEGEL WEVERSTRAAT voor standvogels en wintergasten.
 Invasie van Notenkrakers bij....ja, DE NOTENBAR.
 MAKELAARDIJ EELMAN: alleen de koekoek bouwt geen nest.
 Dagelijks fourageren bij BAKKERIJ TIMMER.

Flamingo's bij KORTENHOEVEN.
 ZEGEL PARKSTRAAT voor een nest (schalen dan).
 Dwaalgasten komen terecht bij SCHOENMAKER AUTOSCHADE.
 Op een RAN TWEEWIELER slaat U snel de vleugels uit.
 Nostalgische jachtaferelen bij H.VAN DER KLIFT.

Tak-op, tak-af, tak-uit, ta pardon, PLOFF-TNN. (G.Gezelle)
 BAKKER'S IJZERHANDEL voor kramsvogels, houtduiven, zaagbekken.
 Een dekbed in dons? MOERBEEK HOGERSTRAAT.
 REISBURO TEXEL voor het reizen en het pleisteren.
 Uilen naar Athene? BOEMHANDEL PARKSTRAAT.

Gaas voor de vangpijpen bij de AANKOOPCENTRALI.
 De etalage van DROS'MAGAZIJK ..."eksteroogstrelend....."
 SLIJTERIJ DE WIT heeft het drankje voor Uw voertafeltje.
 Waggelen laat U toch aan de eenden over? HOOGERHEIJDE.
 FIRST LADY met de laatste modellen.

Wintertaling

BEZOEK.

Een kooiker laat in de vangtijd zelden of nooit bezoek toe.
 Bezoekers zouden al zijn inspanningen met één oodoordachte
 handeling kunnen bederven. Al in 1622 schreef men daar over:

"Niet veel selschep met U leydet,
 Plompe uylen van U scheydet,
 Dickwils door een botte maet,
 Al het sweet verloren gaet.

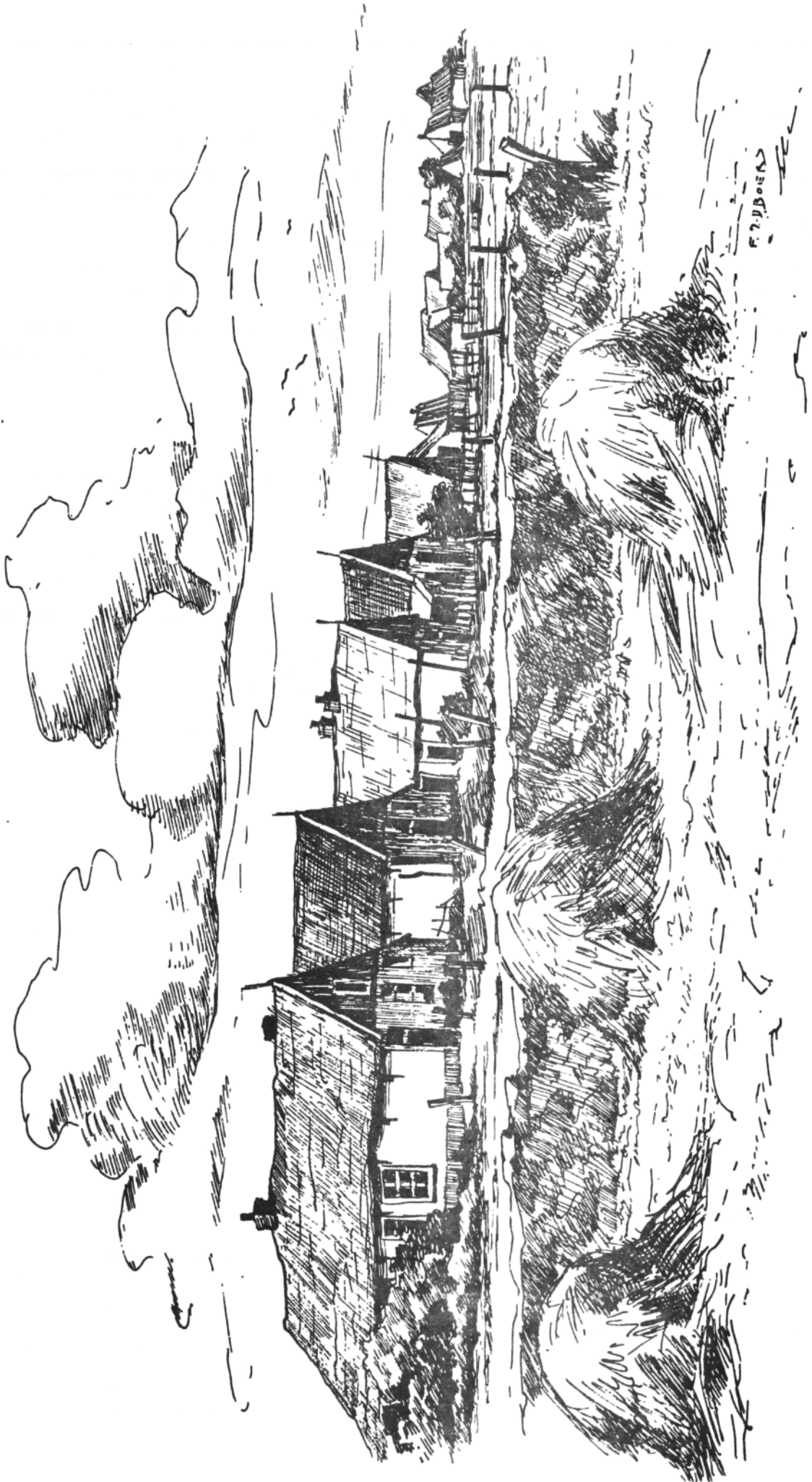
Die gewent is stijff te snappen,
 Met geratel veel te klappen,
 Tot gekijff altoos bereyt,
 Dant van 't werck en van U scheyt."

AFPALINGSRECHT.

De reeds genoemde afstand van 1130 meter is niet willekeurig.
 De oude in acht te nemen afstanden waren 150, 200, 300,
 350 of 400 roeden. Een (rijnlandse) roede was 3,765 meter.
 1130 meter komt overeen met 300 roeden.
 In 1550 bestonden er al eendenkooien, mogelijk nog eerder.

Er wordt niet in elke kooi met een hondje gewerkt.
 Ook zijn er eendesoorten die voor zo'n hondje geen voldoende
 "interesse" hebben. Bijv. slobend, pijlstaart.

LITERATUUR: S. DIJKHUIZEN "EENDENKOOIEN". UITGAVE TERRA ZUTPHEN.

F. J. BOERS

Zevenhuizen.

”Schilderachtig
van hetzelfde fatsoen.
Gebouwd door oester vissers”

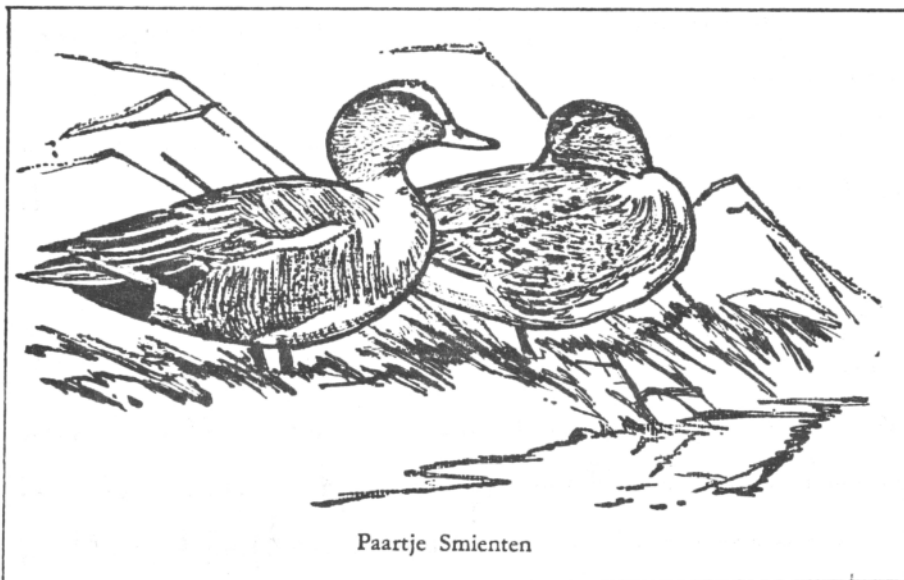
Zo was Zevenhuizen nog
een honderd jaar geleên.

Eeuwenoude bouw in stijl
die uit handen kwam
en het hart
van een gewone timmerman
kwam tot verval.

En geelgesteende bungalows
spreken trots de taal
van deze tijd.

Met d'armoe van weleer
verdween ook eigen sfeer.

a.c.b.

Paartje Smienten

Uitgemaakt

Uitkraksel van het Register van
Overdrachten en Verbanden van
Geld berustende in 's Rijks Archief de-
pôt in Noord Holland te Haarlem

Letter P blz: 6 recto

(18)

Solv^t 140 480: penn.

f 138 4: -:
A. uytkering, bel.
1772 f 33-9-4

1 Julie 1772

Wij Gerrit Vrijk en Jan Pruijt, Sche-
penen van Bessel, oirwende dat voor ons zijn gecon-
pareert de erfgenaamen van wijlen Albert Dirksz.
Keijser, wonende alhier, die bekenden op den 23^{en} Janu-
arij dezes jaars in public que veijling te hebben
verkocht, en bij desen in sollen vrien eigendom
over te dragen en te transporteren aan ende ten be-
hoeven van Keijser Cornelisz. Dijt, wonende aan
den Burg: Een huysmanswooning met 1800-
roeden lands elkwanderom annex, staande en gele-
gen in de polder Zuyt Haffel belendten oosten de
weduwe Dirk Zijm, ten westen de transportanten.
Dit perceel zal moeten gedogen dat den eigenaar
van de Vogelkooij hier by gelegen, over deese lan-
den heeft en gebruiket oen vrije reijding, loop en
dreef van en na de gemelde kooij; ook zal den koo-
per aan deese huysmanswooning niet vermo-
gen te timmeren of repareren of aldaer te kloppen
schreunen of ander geraas te maken waardoor
de voogels gestoort mogen worden; ook geene
pannekochten te bakken, of stinkend goed in het
vuur te leggen of te branden als alleen wanneer
de wind van de kooij afwaayt, eyter zal het selve
in de maanden van Maart, April, Meij en Junij
gepermitteert zijn. De seven perceelen lands op
de voornomd 23 Januarij mede geveijlt en respect

liveitjck gekogt vier bij Dirk Keijser, een bij den koo-
per, een bij Dennis Koppes en Darend Zijn, en een
bij Willem Formertsz, als mede het land van Dirk
Keijser afkomstig, van Keijser Kooijman, hebben
alle het recht van een vrije reijding, loop, en dreed -
over deese 1800 roeden lands, beoosten en benoorden
de Kooij langs, van en na de weg, en wel sommige
over de vaste brug die noets over de locht ligt, welke
door de perceden die deselve gebruiken bekostigt off
onderhouden zal moeten worden. Het heet aan
de oostzijde van de Kooij staande zal den eijgenaard
van deselve Kooij moeten onderhouden; ook zal
den koper moeten gedoozen dat den eijgenaard
van de voornemde vogelkooij, wanneer die goed
vindt de plas van de Kooij nijt te modderen, deselve
modder op dit land, aan de noordzijde van de Kooij,
komet te plaatsen, en deselve binnen acht weeken
daarna daar vandaante mogen reijden, daar het
deselve gelieven zal. en verder met alle sodanige
andere vrijdommen, servituten en gerechtigheden
als derse wooning en landen leest beheert en besee-
ten zijn geweest; zijnde vrij en onbelast, niet daar
op staande als den heer zijn recht, dat den koper tot,
zijn lasten heeft genomen so ordinaire als extra-
ordinaire verpondingen die na dato deses zullen -
worden geconsenteert, item dijk gels en alle andere
polderlasten waer mede dit perceel mogte worden
beswaart, geen nijt gesondert; belovende sij trans-
portanten het selve ook te zullen vrien en waeren
als recht is, en bekenden van desen transporte te zijn
voldaan met een kustingbrieff in houdende de
sommam van drie duysend vierhondert vijff en
vijftig guldens.

Den oirconde getekent den 1 Julij 1772.

(w. q.) Gerrit Vuijk.

* EN PASSANT GEBOREN OP C.V.O.-ZOLDER OP 1 SEPT. 1959. *

De boreling komt op 5 september ¹⁹⁵⁹ zich in de Tex.CRT. aan de lezers voorstellen. Als volgt:

SCHAAKCLUB OPGERTICHT.

Den Burg.-Deze week is ons eiland weer een club rijker geworden. Den Burg beschikt thans, naast de vele andere verenigingen over een schaakclub.

De eerste vergadering is gehouden en reeds 10 leden hebben zich gemeld.

A.s. dinsdagavond worden de pionnen weer verschoven.

Met het oog op de te beginnen competitie zijn liefhebbers dinsdagavond welkom in de C.V.O. school aan de Wilhelminalaan.

Eerste seizoen. Regelmatig de comp.uitslagen. Zodoende weten we nu wie er meespeelden. Te weten: J.DOORNBOS, J.L.VELDHUIS, A.DE HAAN, H.VELDHUIS, N.VAN HEERTINGEN, A.TERPSTRA, J.WINTEN, A.J.HORST, H.RUGGEBRINK, C.JOUSTRA, J.HOOYBERG, J.HOOGERSTIJDE. Later komen daar bij: C.SCHULTE, P.BELMAL, J.BERGMAN, A.SNIJSER, J.VLANING, C.BEINKIS, A.LAAN, P.BARLAAR. J.HOOYBERG won die eerste competitie.

^{9/1-61} Tweede seizoen: nieuwe namen F.DREVEL, T.J.VAN DER GALLEN, Op 9 januari een tussenstand met 12 namen. Nieuw daarbij O.FELTSMA, F.VAN LARE, DDE RUYTER, L.Vingt, A.HOVENKAEP. De naam EN PASSANT duikt voor het eerst op in oktober 1961.

Uit het vierde seizoen de namen van L.W.KLEIJZER, M.BRIMER, J.DIJT. In oktober 1963 gaat men spelen in DE ZWAAN. P.DAAM en D.NELUWENHUIS zijn nieuwkomers.

Zesde jaar: BTNSBERGEN.

Laatste seizoen (moeten we aannemen) PALSMA. In die periode (1965/66) is de club waarschijnlijk "ingeslapen". In 1971 is de zaak weer nieuw leven ingeblazen. HOE LANG BESTAAT NOU EN PASSANT ????

MET E(iland)P(affers)op de eendejacht.

Een stevige wind, vrij koud, wilde lucht: uitstekend weer voor de eendejacht.

J.DROS in een oude vieze jas trekt met 7 andere schutters de schuilhut in. De MSC-zwerm trekt eerst een aantal rondjes om de torenspits.

W.HOEKMAN schouderd als eerste zijn buks, maar !t schot ketst allerakeligst en de MSC-vogel is gevlogen.

JOOP ROMMETS verschieft zijn kruit nog vóórdát hij iets in het vizier gekregen heeft.

En als G.VAN ES daarna ver mis schiet , trekken drie MSC-ers opgewekt klapwiekend zuidwaarts.

J.DROS raakt half, de veren stuiven er af. Goed, een talinkje.

Nee, dan PETER BERGMAN! Een listige jager.....

Laat de MSC-smient argeloos steeds dichterbij komen.

Plukt hem dan gewoon uit de lucht!

JAN WITTE doet het anders. Die zwaait wat met zijn jachtgeweer, zodat de pijlstaart behoorlijk kopschuwt wordt.

Het beest vertoont een geweldige vliegkunst en lijkt zelfs aan Jan's moordlustige neigingen te gaan ontsnappen.

Uiteindelijkvalt de pijlstaart gewoon in zijn schoot.....

A.TERPSTRA toont zich opnieuw scherpshutter, de

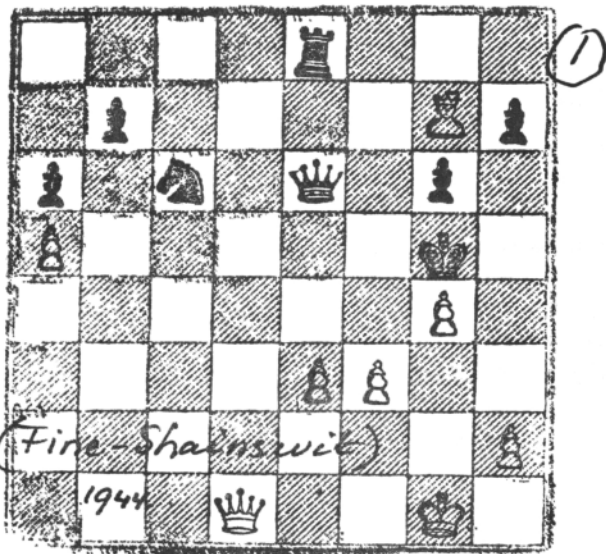
MSC-aanvoerder krijgt een flink schot hagel in de broek en dat maakt hem kreupel, resp. vleugellam.

Ook M.VITTALI lijkt een slobeend te verschalken. Wel doet het dier nog pogingen om te ontkomen. Dat gespartel lijkt weinig zin te hebben.

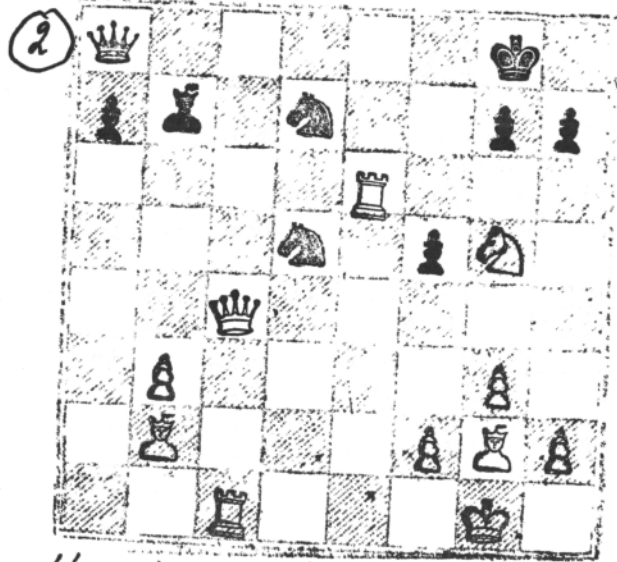
SAMENGEVAT: E.P.I- M.S.C.II vermoedelijk 4 $\frac{1}{4}$ -3 $\frac{1}{2}$. KEURIG.

Geen verslag M.S.C.5- E.P.2
 Geen overzicht clubcomp. schaken 1^oronde } er moet
 tenslotte voor het jaarverslag ook wat over blijven.

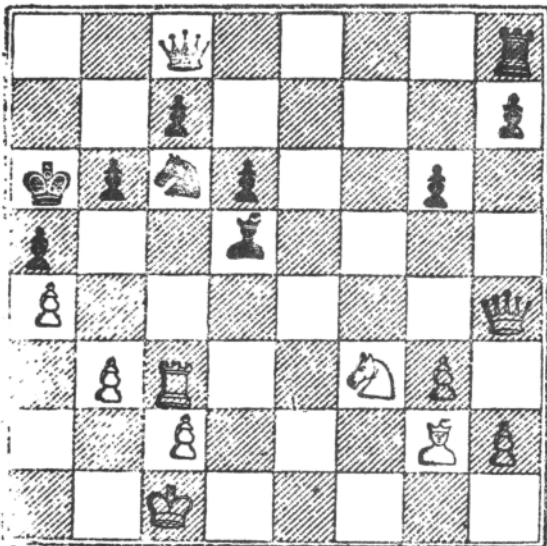

opl.: bl. 1.
 (wit kan het matnet nog dichtkroep of voordeel behalen)

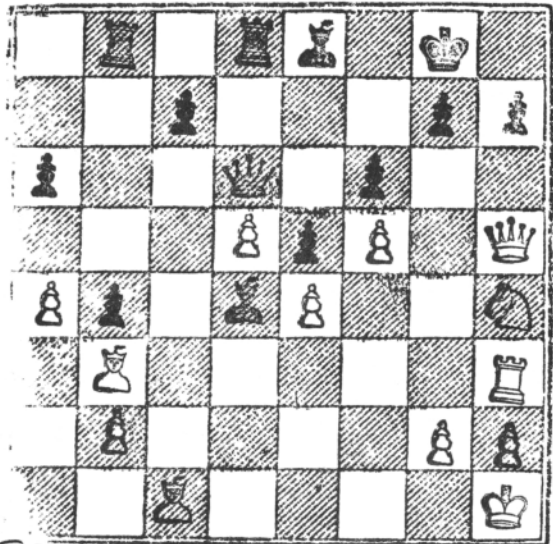

Hoe kan wit zijn schitterende aanvalsvoering bekronen? (opl. Spasski-Ciric 1970.) bl. 1.

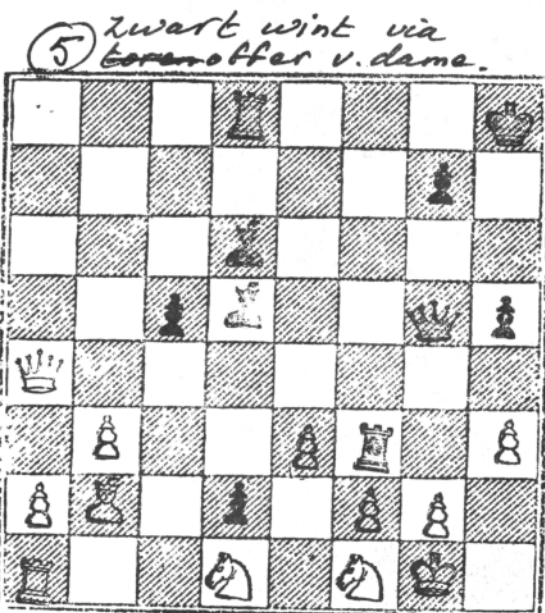

3) wit wint.
 (toren en dame beide op c6 offeren)

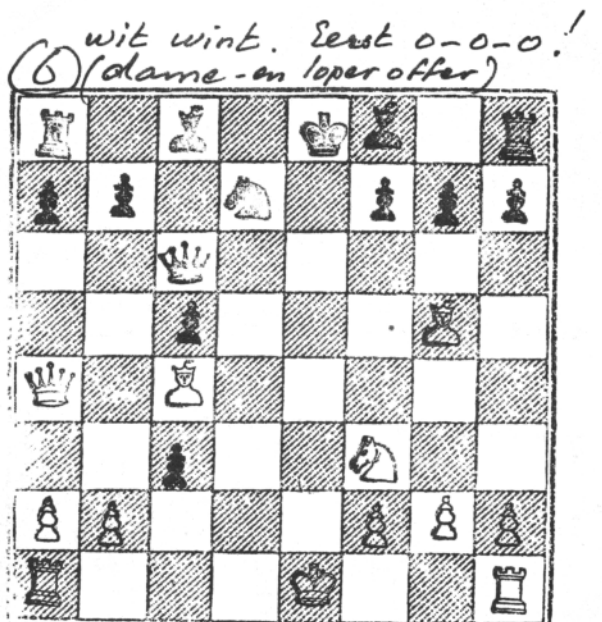
opgeven met aftrekschaak

4) wit wint
 (dame en toren offeren)

5) zwart wint via torenoffer v. dame.

6) wit wint. Serst 0-0-0! (dame-en looper offer)